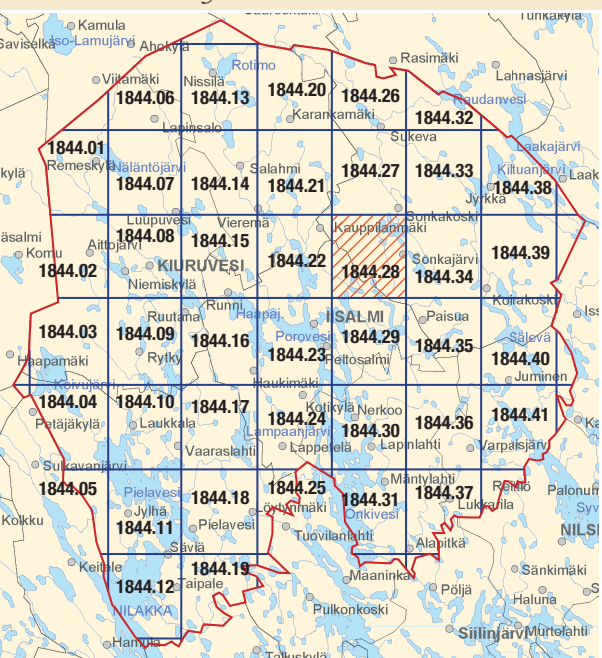

Iisalmen pitäjä 1840-luvulla

Kuntaraja (2010)
Karttopohja: © Maanmittauslaitos,
julkaisuluipa nro 173/MML/10

Formulaire

Suomen maanmittareille ohje piirtää ja värittää karttoja.

Suomen Keisarikunnan Pää Maanmittaus Konttorin
ylösantama 1824

Maantieteelliset kartoitukset olivat olleet lähes pysähdyksissä autonomin ajan ensi vuosikymmenet, kunnes vuonna 1840 alettiin suunnitella Suomen uutta yleiskarttaa. Yleiskartan pohjaksi laadittiin vuosina 1841-1855 kartat noin 360 pitäjässä mittakaavaan 1:20 000. Uusi pitäjänkartasto oli selkeä parannus aikaisempaan 1700-luvun pitäjänkartastoon verrattuna, sillä isojakotoimitusten vuoksi oli olemassa jo runsaasti uutta karttojen pohja-aineistoa. Pitäjänkartastoa ylläpidettiin 1800-luvun lopulle saakka piirtämällä tai liimaamalla vanhan kartan päälle uusia tietoja, maanomistuksessa tapahtuneita muutoksia jne., ja pitäjänkarttoille saattoi taten ilmestyä esim. rautatielinja. Pitäjittäin yhdelle rullakartalle piirretyt kartat leikattiin 1940- ja 1950-luvulla peruskartan lehtiakoon ja lehdet liimattiin alustapaperille. Pitäjänkartan lehdet löytyvät Kansallisarkiston kokoelmista suunnitteen peruskartan mukaisessa lehtiäossa.

- Emäkirjasto - Moderkyrka
- Kappeli - Kapell och Anex
- Kuninkaan kartano ja Säteri - Kungsgård och Säteri
- Kartano - Bebyggda Gårdar
- Kylä - By
- Yksittäistalo - Enstaka Hemman
- Torppa - Torp
- Talon nro 10 tiluksia
- Rautaruukki - Jern Bruk
- Lasiruukki - Glas Bruk
- Manufaktuuri, Tehdas - Manufakturverk
- Pappila - Prästgård
- Kestiekivien - Gästgäfvaregård

- Pelto - Åker
- Niitty - Äng
- Uudispelto - Åker Upodlingsmark
- Uudisniitty - Äng Upodlingsmark
- Kangas ja Hickaharju - Moar och Sandåsar
- Korpi - Skogbevixt Måssa
- Avosuo - Flack Måssa
- Kuusivaltainen suo - Grankärr
- Kaskimaa - Svedjemark
- Mäki, Avokallio - Berg

- Järvi - Sjö
- Joki - Åa
- Kivisilta - Bro af Sten
- Nostosilta - Vindbrugga
- Lautta - Färja
- Mylly - Mjöl Qvarn
- Saha - Säg Qvarn
- Puusilta - Bro af Träd
- Puro - Bäck
- Joki, puro - Rännil
- Tuulimylly - Waderqvarn
- Lähde - Källa

- Hopeamalmio - Silfvermalm
- Kuparimalmio - Kopparmalm
- Rautamalmio - Jernmalm
- Muinaisraunio - Ruin
- Neljänestolppa - Fjerdelsstolpe
- Lehtimetsä - Löfskog
- Havumetsä - Barrskog
- Yleinen maantie - Allm. Landsväg
- Pitäjäntie - Sockneväg
- Kylätie - Byväg
- Yleinen talvitie - Allm. Winternväg
- Valtakunnan raja - Riksgräns
- Lääninraja - Länegräns
- Kihlakunnan raja - Häradsgrens
- Pitäjänraja - Socknegräns
- Kyläraja - Byagräns

Iisalmen Pitäjä

Kartoitusvuosi:
1844 - 46, täydennetty 1890

Alkuperäinen Kartta:
Kansallisarkisto

Mittakaava: 1 : 20 000

Kartan koko:
n. 25 % pienennys
alkuperäiseen

1844: Virstamäärä kestiekivien
varista kestiekivien

Virsta on vanha slaavilainen
lainsana

• Ruotsin virsta 2672 m

• Venäjän virsta 1066 m

• Suomen virsta 1069 m

Kartottajat:
Waranaamittarit P. G. Hynen
T. E. Härtman
G. Thilen

Tulkinta: Heikki Rantatupa,
Matti Pehkonen

Painopakka:
Painotalo Seiska Oy

Painoika: v. 2010

Karttanumero: 1844-28